

LEKKA HAUBICA NA POLIGONIE W USTCE [WIDEO]

Na Centralnym Poligonie Sił Powietrznych w Ustce odbyła się prezentacja możliwości ogniowych lekkiej haubicy 105 LG1 Mk. III kalibru 105 mm. Ta ważąca około półtorej tony broń osiągnęła podczas strzelań na bałtyckiej plaży donośność ponad 17 km i dobre skupienie, pomimo silnego wiatru. Udało się również wystrzelić serię sześciu pocisków w niespełna 15 sekund.

Francuska haubica zawitała do Ustki w maju i odbyła wielodniowe strzelania w różnych warunkach pogodowych, jakie w tym czasie panowały nad polskim wybrzeżem. Organizatorem tych działań i prezentacji dla przedstawicieli różnych rodzajów wojsk i jednostek potencjalnie zainteresowanych wyposażeniem w tego typu sprzęt była spółka Works 11, będąca przedstawicielem firmy Nexter Systems w Polsce.

29 maja odbyła się oficjalna prezentacja z udziałem oficerów różnych poziomów dowodzenia Sił Zbrojnych RP i przedstawicieli jednostek, które mogą być zainteresowane pozyskaniem lekkiej, wysokomobilnej haubicy o masie bojowej 1550 kg, która może być holowana przez pojazd terenowy HMMVW, czy zrzucana na spadochronie. W prezentacji wzięli udział przedstawiciele Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, a także 18. Dywizji Zmechanizowanej, w skład której wchodzi 21. Brygada Strzelców Podhalańskich, 6. Brygady Powietrznodesantowej i jednostek Wojsk Specjalnych.

Artyleria łatwa w transporcie

Jak zauważył prowadzący prezentację w imieniu Works 11 ppłk. rez. Marek Fordon, haubice holowana w Wojsku Polskim wyszły z użycia dwie dekady temu, zgodnie z ówczesnym trendem redukcji liczebności sił zbrojnych i zwiększania mobilności artylerii. Choć formalnie zapotrzebowania na sprzęt tego typu nie wyrażono w wymaganiach operacyjnych, to jednak w pewnych sytuacjach lekka, mobilna haubica holowana nadal okazuje się optymalnym rozwiązaniem. Dotyczy to szczególnie formacji wysoko mobilnych. W tej kategorii haubica 105 LG1 Mk. III posiada istotne atuty.

Wyrób Nexter Systems, 105 mm haubica holowana LG1 Mk 3 to wg. posiadanych przez nas informacji najlżejszy sprzęt tego typu na świecie. Jego masa to poniżej 1600kg.

Ppłk. rez. Marek Fordon, Works 11

Jest to cecha, która zdecydowała o obecności tego typu uzbrojenia przede wszystkim w jednostkach

operujących w szczególnie trudnym terenie lub transportowanych drogą powietrzną. Przy tak niewielkiej masie LG1 Mk III może być transportowana z użyciem śmigłowców wielozadaniowych, takich jak Black Hawk, Puma czy Venom. Cztery haubice typu LG1 mieszczą się w ładowni samolotu transportowego C-130 Hercules i mogą być zrzucone zarówno z dużej, jak i z minimalnej wysokości. W pozycji transportowej LG1 Mk III (lufa ustawiona nad ogonami) wysokość działa to 1400 mm a długość 5320 mm. Maksymalne obciążenie zaczepu holowniczego w tym położeniu wynosi 200 kg.

W trudnym terenie, na przykład w górach czy na obszarach leśno-bagiennych, zwarta bryła i mała masa również ułatwiają operowanie. Z kolei do holowania wystarczy pojazd klasy powszechnie stosowanej na świecie Toyoty Hilux, czy wojskowy HMMVW. Prędkość holowania na drodze wynosi ponad 120 km/h, a w terenie ponad 40 km/h i w dużej mierze uzależniona jest od możliwości holującego pojazdu.

Lekka haubica w ogniu

Ze względu na ograniczony czas i warunki na poligonie, ale też z uwagi na warunki bezpieczeństwa, nie było możliwości zaprezentowania haubicy LG1 Mk III w ruchu. Natomiast strzelania prowadzone były na poligonie Ustka już od pewnego czasu, w różnych warunkach atmosferycznych. W dniu oficjalnego pokazu dla zebranych oficerów pogoda dopisała. Pomimo silnego i porywistego wiatru niebo było bezchmurne a dzień słoneczny i bez obecnego w dniu poprzednim zacinającego deszczu.

Podczas strzelania wykorzystywano amunicję Nexter 105 mm HE ER G3 z gazogeneratorem, która pozwala uzyskać maksymalne osiągi w zakresie precyzji i dystansu prowadzonego ognia. Haubica LG1 Mk III jest jednak dostosowana do prowadzenia ognia każdym typem amunicji 105 mm zgodnym ze standardem NATO, łącznie z amunicją amerykańską M1.

Ekran komputera balistycznego haubicy 105 mm LG1 Mk III. Fot. J.Sabak

Sama haubica LG1 jest w eksploatacji od lat 90-tych ubiegłego wieku. Wariant Mk III to jednak najnowsza, zdigitalizowana wersja, wyposażona w komputer balistyczny i system pozycjonowania INS/GPS. Dzięki wykorzystaniu danych meteorologicznych, precyzyjnemu ustaleniu współrzędnych

samej armaty i celu, możliwe jest prowadzenie dokładnego ognia na dystansie 17 km. Podczas strzelań realizowanych w Ustce przekroczono donośność 17 200 m.

Nexter Systems oferuje LG1 MK III z kilkoma wariantami systemów cyfrowych i oprogramowania. Zgodnie z wymaganiami użytkownika może dostosować je do współpracy z wybranym systemem kierowania ogniem i zarządzania polem walki. W polskiej artylerii w tej roli stosowany jest system Topaz, który może zostać zintegrowany na haubicy.

W przypadku LG1 dane o pozycji mogą pochodzić zarówno z integralnego modułu pozycjonującego, jak też zostać wprowadzone ręcznie. Korzystając z zapisanych w pamięci urządzenia danych balistycznych dla wybranego rodzaju amunicji i wprowadzając pozycję celu uzyskuje się szybko dane do prowadzenia ognia z dużą dokładnością. Są one wyświetlane w przystępny sposób na potrzeby dowódcy i celowniczego na umieszczonym na lewo od bloku zamka ekranie, który podczas transportu chroniony jest ruchomą osłoną.

Kompaktowa haubica dla piechoty

Haubica charakteryzuje się prostotą obsługi. Pięcioosobowa obsada jest w stanie w ciągu mniej niż 30 sekund przejść z położenia marszowego do bojowego i otworzyć ogień. Również w ciągu pół minuty od rozstawienia możliwe jest oddanie pierwsze sześciu strzałów. Teoretyczna szybkostrzelność wynosi 12 strzałów na minutę, jednak - jak można zobaczyć na filmie z poligonu - możliwe jest wystrzelenie sześciu pocisków w czasie poniżej 15 sekund. Daje to nawet pojedynczej haubicy możliwość pokrycia celu szybką i intensywną nawałą ogniową.

Pomimo relatywnie krótkiej lufy, długości 30 kalibrów, haubica LG1 Mk III zapewnia możliwość rażenia celów na dystansie ponad 17 km, co zostało potwierdzone wielokrotnie, również na polskim poligonie. Do uzyskania maksymalnego dystansu stosowana była amunicja Nexter HE ER G3 o zasięgu wydłużonym dzięki zastosowaniu gazogeneratora. W ofercie producenta znajduje się szeroka gama specjalistycznej amunicji różnego typu: dymnej, oświetlającej, odłamkowo-burzącej. Możliwe jest wykorzystanie dowolnej amunicji 105 mm NATO, jednak donośność i precyzja strzałów będzie adekwatnie niższa.

Haubica Nexter 105 mm LG1 Mk3 po zakończonym strzelaniu. Fot. J. Sabak

Podczas pokazu na usteckim poligonie zaprezentowano nie tylko możliwość prowadzenia ognia pośredniego, ale również ognia na wprost. Ze względu na warunki terenowe oraz brak możliwości wykorzystania kutra, cel został umieszczony na morzu w odległości 900 metrów z wykorzystaniem amfibii PTS-M. Zgodnie z udzielonymi informacjami, dla celu o wysokości 2,5 metra, jaki został użyty podczas strzelania widocznego na filmie, maksymalny dystans ognia bezpośredniego to 2000 metrów. Podczas strzelania cel został wielokrotnie bezpośrednio trafiony, pomimo dość niespokojnego morza. Zakres naprowadzania LG1 Mk III to 36 stopni w azymucie (po 18 na prawo i lewo) oraz od -3 do +70 w elewacji.

Producent podaje, że konstrukcja zapewnia haubicy czas użytkowania na ponad 20 lat i bezawaryjną eksploatację dla ponad 1500 wystrzałów. Natomiast konstrukcyjna żywotność lufy wynosi do 7000 wystrzałów zgodnie z EFC (Equivalent Full Charge). Wcześniejsze modele są eksploatowane między innymi przez armię francuską, belgijską oraz kanadyjską, jak również przez pięć państw spoza NATO na całym świecie. Wykorzystywane są przede wszystkim w jednostkach aeromobilnych lub formacjach lekkiej piechoty działających w szczególnie trudnym terenie.